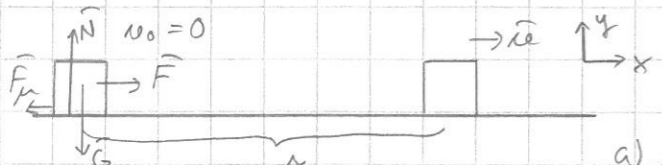

4. $m = 5,2 \text{ kg}$, $\mu_0 = 0,35$, $\mu = 0,23$

a) Kun kela on paikallaan, siihen vaikuttaa työntövoiman \vec{F} lisäksi lepokitka $F_{\mu 0}$, josta suurin mahdollinen arvo $F_{\mu 0 \text{ max}} = \mu_0 N = \mu_0 G = \mu_0 mg = 0,35 \cdot 5,2 \text{ kg} \cdot 9,81 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} = 17,8542 \text{ N}$. Sitten kela alkaa liikkua välittömästi 18 N voimalla jolloin se taitti liikkua.

b) $F = 22 \text{ N}$

$$NII: \sum \vec{F} = m\vec{a} \Rightarrow \begin{cases} \sum F_x = F - F_{\mu} = F - \mu N = ma \\ \sum F_y = N - G = N - mg = 0 \Rightarrow N = mg \end{cases}$$

$\Rightarrow F - \mu mg = ma \quad | :m$

$$\Rightarrow a = \frac{F - \mu mg}{m} = \frac{22 \text{ N} - 0,23 \cdot 5,2 \text{ kg} \cdot 9,81 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}}{5,2 \text{ kg}} = 1,97447 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \approx 2,0 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

c) $F = 22 \text{ N}$, $s = 3,7 \text{ m}$

$$\begin{cases} v = v_0 + at = at \\ s = v_0 t + \frac{1}{2} at^2 = \frac{1}{2} at^2 \quad | \cdot \frac{2}{a} \quad | \sqrt{\quad} \quad | \Rightarrow t = \sqrt{\frac{2s}{a}} \end{cases}$$

$\Rightarrow v = at = a \sqrt{\frac{2s}{a}} = \sqrt{a \cdot 2s} = \sqrt{2 \cdot 3,7 \text{ m} \cdot 1,97447 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}} = 3,82244 \frac{\text{m}}{\text{s}} \approx 3,8 \frac{\text{m}}{\text{s}}$

TAL: Mekaaninen energiasääntö: $E_{p1} + E_{k1} + W = E_{p2} + E_{k2}$

$\Rightarrow 0 + 0 + F \cdot s - F_{\mu} \cdot s = 0 + \frac{1}{2} m v^2$

$\Rightarrow (F - \mu mg) s = \frac{1}{2} m v^2 \quad | \cdot \frac{2}{m} \quad | \sqrt{\quad}$

$\Rightarrow v = \sqrt{\frac{2(F - \mu mg)s}{m}} = \dots \approx 3,82244 \frac{\text{m}}{\text{s}} \approx 3,8 \frac{\text{m}}{\text{s}}$

5. a) V; lepokitka on riittävä ja vaihtelee välillä $0 \dots F_{\mu 0 \text{ max}} = \mu_0 N$
 liukukitka $F_{\mu} = \mu N < F_{\mu 0 \text{ max}}$
- b) V; $\vec{N} \perp \vec{v} \Rightarrow \vec{N}$ ei tee työtä ($W = F \cdot s \cdot \cos \alpha$, $\alpha = 90^\circ$)
- c) V; Impulssisääntö: $\vec{I} = \Delta \vec{p}$
- d) V; $E_{k1} = \frac{1}{2} m_1 v_1^2 = \frac{1}{2} m_2 v_2^2 \quad | \cdot 2 \quad | \Rightarrow m_1 v_1 = m_2 v_2$
 $\Rightarrow p_1 = p_2$ vain jos $v_1 = v_2$ (jolloin myös $m_1 = m_2$)
- e) V; NII: $\sum \vec{F} = m\vec{a} \Rightarrow \sum \vec{F} \uparrow \vec{a}$ (voima aiheuttaa kiihtyvyyden eli nopeuden muutoksen)
- f) V; $p_k = Sgh \rightarrow$ kun h kasvaa, myös p_k kasvaa

6. $m = 73 \text{ g}$, $V = 1,5 \text{ l}$, $\rho = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$

Pullo on paikallaan: $\sum \vec{F} = \vec{N} + \vec{F} + \vec{G} = \vec{0}$

$\Rightarrow N - F - G = \rho V g - F - mg = 0$

$\Rightarrow F = \rho V g - mg = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \cdot 1,5 \cdot 10^{-3} \text{ m}^3 \cdot 9,81 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} - 0,073 \text{ kg} \cdot 9,81 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$
 $= 13,9989 \text{ N} \approx 14 \text{ N}$ (alaspäin)

Kun järjestetään vettä on kokonaisvoima ylöspäin $N - mg = 13,9989 \text{ N}$

$\Rightarrow a = \frac{\sum F}{m} = \frac{13,9989 \text{ N}}{0,073 \text{ kg}} = 191,765 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \approx 190 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ ylöspäin

Kun pullo alkaa liikkua ylöspäin, siihen alkaa vaikuttamaan vedensätös alaspäin josta kasvaa nopeuden kasvaessa. Siten pulloa kiihtyvyys alkaa pienentyä. Noustuaan pinnalle pullo alkaa kellua jolloin $\sum \vec{F} = \vec{N} + \vec{G} = \vec{0}$ ja nopeus ja kiihtyvyys ovat nollia.

7. $m_1 = 1700 \text{ kg}$, $v_1 = 33 \frac{\text{km}}{\text{h}}$
 $m_2 = 2500 \text{ kg}$, $v_2 = 54 \frac{\text{km}}{\text{h}}$

Törmäyksen liikemäärä säilyy (ulkosien voimien summa = 0)

$\vec{p}_1 + \vec{p}_2 = \vec{p}$

1° x-akseli: $m_1 v_{1x} + m_2 v_{2x} = (m_1 + m_2) v_x$

$\Rightarrow v_x = \frac{m_1 v_1}{m_1 + m_2} = \frac{1700 \text{ kg} \cdot 33 \frac{\text{km}}{\text{h}}}{1700 \text{ kg} + 2500 \text{ kg}} \approx 13,3571 \frac{\text{km}}{\text{h}}$

2° y-akseli: $m_1 v_{1y} + m_2 v_{2y} = (m_1 + m_2) v_y$

$\Rightarrow v_y = \frac{m_2 v_2}{m_1 + m_2} = \frac{2500 \text{ kg} \cdot 54 \frac{\text{km}}{\text{h}}}{1700 \text{ kg} + 2500 \text{ kg}} \approx 32,1429 \frac{\text{km}}{\text{h}}$

$v = \sqrt{v_x^2 + v_y^2} \approx 34,8077 \frac{\text{km}}{\text{h}} \approx 35 \frac{\text{km}}{\text{h}}$; $\tan \alpha = \frac{v_y}{v_x} \Rightarrow \alpha = 67,43^\circ \approx 67^\circ$

8. a) \vec{F} ↑, \vec{G} ↓: paino
 \vec{F} : veden tukivoima
 $F > G$

$m = 5,03 \text{ kg}$
 $m_1 = 5,31 \text{ kg}$
 $t = 11 \text{ s}$

b) Vastoin näyttää liikemäärä m_1 : $F = m_1 g$

NII: $\sum \vec{F} = \vec{F} + \vec{G} = m\vec{a}$

$\Rightarrow F - G = m_1 g - m g = ma \quad | :m$

$\Rightarrow a = \frac{m_1}{m} g - g = 9,81 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \left(\frac{5,31 \text{ kg}}{5,03 \text{ kg}} - 1 \right) = 0,546083 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ (ylöspäin)

$v = v_0 + at = at = 0,546083 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \cdot 11 \text{ s} = 6,00692 \frac{\text{m}}{\text{s}} \approx 6,0 \frac{\text{m}}{\text{s}}$

c) Kivi liikkuu nopeudella ylöspäin $\Rightarrow \vec{a} = \vec{0} \Rightarrow \sum \vec{F} = \vec{F} + \vec{G} = \vec{0}$
 $\Rightarrow F = m_1 g = G = mg \Rightarrow m_1 = m = 5,03 \text{ kg}$

9. a) $\alpha = 25^\circ$

Tarvittava rajoitusvoima jotta kivi on levossa muttei liukene ylöspäin liukukitkalle. Tällöin kitka $F_{\mu} = F_{\mu 0} = F_{\mu 0 \text{ max}} = \mu_0 N$. Kivi on paikallaan $\Rightarrow \sum \vec{F} = \vec{F}_{\mu 0} + \vec{G} + \vec{N} = \vec{0}$
 \Rightarrow voimat muodostavat kolmion